

درون‌گرایی و برون‌گرایی در آبادانی کشور

برگزیده نوشته‌ها و سخنرانی‌های نویسنده
درباره عمران و شهرسازی و آمایش سرزمین

دکتر احمد عظیمی بلوریان

مؤسسه خدمات فرهنگی رسا

سرشناسه

: عظیمی بلوریان، احمد، ۱۳۱۴ -

عنوان و نام پدیدآور

: درون‌گرایی و برون‌گرایی در آبادانی کشور: برگزیده نوشته‌ها و سخنرانی‌های نویسنده درباره عمران و شهرسازی و آمایش سرزمین / احمد عظیمی بلوریان.

مشخصات نشر

: تهران: رسا، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری

: ۵۹۲ ص: مصور، جدول، نمودار.

شابک

: ISBN 978-964-317-947-2

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا.

عنوان دیگر

: برگزیده نوشته‌ها و سخنرانی‌های نویسنده درباره عمران و شهرسازی و آمایش سرزمین.

موضوع

: شهرسازی -- ایران -- مقاله‌ها و خطابه‌ها.

موضوع

: شهرسازی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها.

موضوع

: آمایش سرزمین -- ایران -- مقاله‌ها و خطابه‌ها.

رده‌بندی کتبه

: ۱۳۹۶ ع/۶۴۴ NA۹۲۴۷.

رده‌بندی دیوین

: ۷۱۱/۴۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی

: ۹۲۰۹۵۲

پایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چهلین ساله مؤلف و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کفری غارتگرانه، غیرقانونی و غیرشرعی و کسب درآمد از دسترنج دیگران است، نتیجه این عمل نادرست، موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز پیامدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

مؤسسه خدمات فرهنگی رسا

تلفن: ۴۵-۸۸۸۳۴۸۴۴ فاکس: ۸۸۸۳۸۱۲۵

WWW.RASABOOKS.IR

عنوان: درون‌گرایی و برون‌گرایی در آبادانی کشور — نویسنده: دکتر احمد عظیمی بلوریان

چاپ اول: ۱۳۹۶ — تیراژ: ۵۰۰ نسخه

مرکز توزیع: پخش رسا — تلفن: ۶۶۹۰۷۷۱۰ و ۶۶۹۰۷۷۱۲

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار ۹

بخش اول

مدلهای توسعه اقتصادی و اجتماعی - امکانات و موانع توسعه ۶۲-۱۱

۱. بازننگری برنامه ریزی عمرانی با تأکید بر شهر، روستا، مسکن، و صنایع حمل و نقل ۱۳
۲. دشمن مشترک ۲۵
۳. بررسی دامنه تأثیرگذاری نفت در توسعه ایران: از نقش تخریبی آن در جامعه تا عاملی در ایجاد توسعه پایدار ۳۹
۴. طرح تحول اقتصادی دولت نهم و نظرات نک جهانی ۵۳

بخش دوم

همکاری‌های منطقه‌ای و توسعه مناطق آزاد ۱۹۴-۶۳

۵. نقش بالقوه ایران در همگرایی و توسعه آسیای جنوب غربی: فرصت‌ها و چالش‌ها ۶۵
۶. ملاحظات پیرامون گسترش همکاری‌های منطقه اکو ۹۱
۷. «اکو» تولد دوباره یک تمدن کهن در پهنه آسیا ۹۹
۸. بررسی تطبیقی قوانین و مقررات مناطق آزاد ایران و قرقیزستان از دید سرمایه‌گذاری خارجی ۱۰۷
۹. INVESTMENT OPPORTUNITIES IN THE ECO REGION ۱۱۷
۱۰. صندوق ضمانت صادرات ایران در خدمت بازرگانان: دلگرمی و ابهامات ۱۲۳
۱۱. از فرار سرمایه تا جذب سرمایه ۱۳۵
۱۲. تحلیلی بر اسناد چشم‌انداز کشورهای حاشیه خلیج فارس ۱۴۹
۱۳. یادداشتی به گروه پژوهشگران جذب سرمایه‌گذاری در ایران پاییز ۱۳۹۳ ۱۸۱
۱۴. بازننگری در برنامه‌ریزی مناطق آزاد: کیش به عنوان یک نمونه بارز ۱۸۵

بخش سوم

دوراندیشی در بازسازی کشور

۱۹۵-۲۷۶

۱۵. دوراندیشی در بازسازی کشور: نقش عوامل زیست‌محیطی در برنامه‌ریزی ۱۹۷
۱۶. کاربرد متقابل اکولوژی و برنامه‌ریزی شهری ۲۱۵
۱۷. ایدئولوژی سیاسی و دغدغه‌های شهرسازی ۲۳۷
۱۸. از شهر کلنگی تا جامعه‌ی کلنگی: بحثی پیرامون اقتصاد بازسازی شهری در ایران ۲۴۳
۱۹. عمران بین‌المللی بازسازی مناطق جنگ‌زده ۲۵۷
۲۰. بازسازی مناطق جنگ‌زده ۲۶۷

بخش چهارم

نقش شهرسازی در حفظ فضاها و عملکردهای شهری و میان‌شهری ۳۹۶-۲۷۷

۲۱. جایگاه اجتماعی و مسئولیت‌های مهندسان و جامعه‌ی مهندسی ۲۷۹
۲۲. نابسامانی حرفه‌ی مهندسی مشاوران و شهرساز ۲۹۳
۲۳. معماری جدی - معماری سرسری ۲۹۷
۲۴. بررسی گزارش شهرداری تهران تحت عنوان « طرح ترکیب‌دایی شهر تهران » ۳۰۷
۲۵. مسکن در متن سیاست عمران ملی ۳۱۱
۲۶. چالش‌های مسکن در ایران ۳۱۹
۲۷. نکاتی چند درباره‌ی سیاست ملی مسکن ۳۲۷
۲۸. نکاتی پیرامون نور در بناهای ایران ۳۳۹
۲۹. لزوم تجدیدنظر در سیاست‌ها و برنامه‌های مسکن و شهرسازی در جمهوری اسلامی ایران ۳۴۷
۳۰. نکاتی چند پیرامون جابه‌جایی پایتخت ۳۵۵
۳۱. صنعت خودروسازی، بلای جان شهرهای ایران ۳۶۷
۳۲. نکته‌های آموختنی از زلزله بم و کاربرد آنها در بازسازی شهر ۳۷۹
۳۳. به بهانه‌ی طرح ویژه‌ی ساختاری - راهبردی شهر بم ۳۸۷

بخش پنجم

عملکردهای شهری و زیربناها

۴۹۸-۳۹۷

۳۴. فضای شهری تعریف، شناخت، ابعاد و مفاهیم ۳۹۹
۳۵. انرژی در ساختمان: نقش فرهنگ، اقلیم، مصالح و مهندس در استفاده‌ی بهینه از انرژی ۴۱۱
۳۶. نقش عوامل اقتصادی در شکل‌گیری کالبد فیزیکی شهر ۴۲۱
۳۷. پل و معماری پل ۴۴۹
۳۸. دانشگاه طراحی، برنامه‌ریزی و ساخت ۴۵۵
۳۹. University ۴۶۰
۴۰. مدرسه در بافت شهری ایران ۴۶۳
۴۱. برنامه‌ریزی تسهیلات ترابری ۴۷۱
۴۲. اقامتگاه‌های مسافری ۴۸۱
۴۳. طراحی و ساخت پاساژ و مال ۴۸۹

بخش ششم

نکات وابسته و پراکنده

۵۶۶-۴۹۹

۴۴. نقدی بر طرح قانون اساسی جمهوری اسلامی ۵۰۱
۴۵. ملاحظات پیروان نظام آموزش مجازی در ایران ۵۱۱
۴۶. ابعاد خودمختاری بررسی «صورت مسئله» و یک پاسخ مهم ۵۱۷
۴۷. گفتگو با: دکتر احمد عظیمی بلوریان ۵۳۷
۴۸. از هادی تهرانی چه می‌توان آموخت؟ ۵۴۵
۴۹. پیشنهادات اصلاحی نسبت به طرح بازسازی و توسعه مجتمع بارگاه مطهر امام رضا(ع) ۵۵۱
۵۰. تغییر نام بزرگراه‌ها و چند نکته ۵۵۵
۵۱. توفان ایرما، توفان نوح ۵۵۷
۵۲. هوشیار باشیم، برج‌ها بهانه است ۵۵۹
۵۳. یونان ۵۶۵

پیشگفتار

این کتاب دربردارنده برگزیده مقالاتی است که در ۵۰ سال گذشته توسط این نگارنده برای ارائه در سیمارها، کنفرانس‌ها و یا چاپ در روزنامه‌ها و مجلات حرفه‌ای و علمی نگاشته شده‌اند. به لحاظ موضوعی و پوشش، موضوعات مطرح شده در این مقالات شامل همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی مؤثر در عمران و آبادانی ایران و البته کشورهای همجوار، برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی و اجتماعی، آمایش سرزمین، شهرسازی و عمران منطقه‌ای، تأثیرات سرمایه‌گذاری در یک بخش بر بخش‌های دیگر، شناخت شهر و ویژگی‌های آن، شناخت عملکردهای شهر، تحلیل‌های انتقادی از اشتباهات و غفلت‌های تکراری دولت‌ها و شهرداری‌ها در انجام وظایف و یا گزینش مسیرهای اشتباهی و گمراه‌کننده در توسعه و بازسازی شهرها، غفلت از عاقبت‌سنجی در توسعه بی‌رویه صنعت خودرو سازی و تبعات آن بر شهرها و اقتصاد و سلامت مردم است.

چاپ هر یک این مقالات در روزنامه‌ها و مجلات حرفه‌ای در زمان خود از یک ارزش محدود برخوردار بوده است زیرا شمار کمی از مردم آنها را می‌خواندند. به عنوان مثال، مقاله‌ای که ۴۰ سال پیش در روزنامه یا مجله‌ای منتشر شده هرگز در مجامع دیدنسل‌های بعد قرار نگرفته است. امروز که به این مجموعه نگاه می‌کنم می‌بینم این مقالات می‌توانند مورد استفاده دانشجویان دانشگاه‌ها در زمینه‌های مطالعات اجتماعی و توسعه اقتصادی و رشته‌های معماری و شهرسازی و برنامه‌ریزی و آمایش سرزمین و نیز کارشناسان و مسئولان در نظام دولتی و بخش خصوصی قرار گیرد. در بسیاری از موارد، مقالات تکمیل‌کننده یکدیگر هستند حتی اگر در فواصل زمانی طولانی نوشته شده باشند. هر کجا لازم بوده نمونه‌هایی واقعی از تجربیات کشورهای دیگر ذکر شده است.

در تدوین و انتشار این کتاب شماری از همکاران ارجمند زحمات زیادی را متحمل

شده‌اند. آقایان ناجیان مدیر محترم مؤسسه فرهنگی رسا با بزرگواری و دست و دلبازی مدیریت انتشار کتاب را پذیرفته‌اند. آقایان مقدم و کاظمی مسئولیت‌های فنی در تهیه متن نهایی را بر عهده داشته‌اند. سرکار خانم گنجی و پسر علی عظیمی بلوریان در خواندن متن کتاب‌های سه‌گانه و اصلاح متون زحمت کشیده‌اند، همسر مهناز صایی با صبر و بردباری و سکوت مراحل تهیه متون این کتاب‌ها را تحمل کرده است. بدین‌وسیله از همه آنها صمیمانه سپاسگزاری می‌کنم و توفیق و شادکامی همگان آنها را از خداوند مسئلت دارم.

یادآوری: در صورتی که خوانندگان گرامی پیشنهاد یا انتقادی داشته باشند می‌توانند با ایمیل این جانب در تماس باشند.

احمد عظیمی بلوریان

Azimi35@gmail.com

شهریور ۱۳۹۶